

UZASADNIENIE

W dniu 30 marca 2021 roku sierż. P. W. i post. P. F. pełnili służbę patrolową na terenie W.. O godzinie 9.30 na ul. (...), w rejonie posesji nr (...), zauważyli osobę, która nie miała zakrytych ust i nosa, wobec czego podjęli ją do legitymowania. Osobą tą okazał się być J. H.. Odmówił on przyjęcia mandatu karnego i oświadczył, że w dalszym ciągu nie będzie stosował się do obowiązku zakrywania ust i nosa za pomocą maseczki.

Dowód:

- zeznania świadka P. F. (k. 8-9)
- zeznania świadka P. W. (k. 10-11)

J. H. urodził się w (...) roku. Jest osobą bezrobotną.

Dowód:

- dane o osobie podejrzanej (k. 17)

Wyrokiem nakazowym z dnia 26 kwietnia 2021 roku, sygn. akt II W 122/21 J. H. został ukarany za wykroczenie z art. 116 § 1a kw popełnione w dniu 30 marca 2021 roku karą grzywny w wysokości 100 zł.

Obwiniony na etapie czynności wyjaśniających złożył pisemne wyjaśnienia. Podniósł, że przepisy dotyczące ograniczeń nie są zgodne z polskim prawem. Wprowadzone zostały na zasadzie rozporządzeń, a według Konstytucji (art. 31 ust. 3) ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie. Przepisy wydane z upoważnienia ustawy to nie są przepisy wykonawcze do ustawy. J. H. powołał się także na niezgodność regulacji z art. 1 § 1 kw oraz art. 52 Konstytucji. Wskazał, że nikt nie może człowiekowi zakazać swobodnego poruszania się i oddychania. (k. 16)

J. H. nie stawiał się przed Sądem. W toku postępowania złożył także jedynie pisemne wyjaśnienia. Obwiniony podniósł między innymi, że obowiązek zakrywania ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych wprowadzono z naruszeniem zasad tworzenia prawa. Określa je rozporządzenie Rady Ministrów z 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Ingerencja w prawa i wolności człowieka, a taką jest nakaz noszenia maseczek, może być dokonana wyłącznie w drodze ustawy, co wynika z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Sąd Najwyższy potwierdził wadliwość wprowadzonych przez R. przepisów. Orzeczenia te mają ogromne znaczenie. Zarówno wcześniejsze jak i przyszłe regulacje ingerujące w konstytucyjne wolności, wprowadzane za pomocą rozporządzeń, nie mają podstawy prawnej. (k. 37-37v)

Pisemne wyjaśnienia obwinionego J. H. w zakresie, w jakim generalnie nie kwestionował, że w dniu 30 marca 2021 roku na ul. (...) w W. nie miał zakrytych ust i nosa maseczką zasługują na danie im wiary. Sąd odmówił waloru wiarygodności jego wyjaśnieniom w zakresie niezgodnym z ustalony stanem faktycznym. W ocenie Sądu, wyjaśnienia te stanowią wyłącznie linię obrony, zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie.

Sąd obdarzył walorem wiarygodności zeznania świadków P. F. i P. W. - funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w W.. Sąd uznał zeznania tych świadków za w pełni wiarygodne, ponieważ były bezstronne, a Sąd nie dopatrzył się żadnych okoliczności, które mogłyby poddać w wątpliwość prawdziwość ich relacji. Z ich zeznań wynika, że na ul. (...) w W. zauważyli osobę, która nie stosowała się do obowiązku zakrywania ust i nosa. Po podjęciu do legitymowania, osobą tą okazał się być J. H.. Obwiniony odmówił przyjęcia mandatu karnego i oświadczył, że w dalszym ciągu nie będzie stosował się do obowiązku zakrywania ust i nosa.

Jako wiarygodne Sąd ocenił dowody z dokumentów. Sąd uznał, że brak było podstaw do podważenia ich autentyczności oraz informacji w nich zawartych. Dowody te zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zdaniem Sądu w sprawie nie zachodziły żadne okoliczności, które mogłyby podważyć ich wiarygodność.

J. H. został obwiniony o to, że w dniu 30 marca 2021 roku o godzinie 9.30 w miejscowości W. na ul. (...), w rejonie posesji nr (...) nie stosował się do obowiązku zakrywania ust i nosa określonego w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, tj. o wykroczenia z art. 116 § 1a kw.

Odnosząc się do twierdzeń zawartych w pisemnych wyjaśnieniach J. H. wskazać należy, że początkowo – na mocy § 27 ust. 1 pkt 2 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2020.1758 z dnia 2020.10.09) - do odwołania nałożono obowiązek zakrywania, przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695, 1087 i 1517), ust i nosa w miejscach ogólnodostępnych, w tym: na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych.

W/w Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.) – dalej uzzzcz.

Zgodnie z brzmieniem art. 46a uzzzcz, w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, na podstawie danych przekazanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ministra właściwego do spraw administracji publicznej, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wojewodów: 1) zagrożony obszar wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego, 2) rodzaj stosowanych rozwiązań - w zakresie określonym w art. 46b - mając na względzie zakres stosowanych rozwiązań oraz uwzględniając bieżące możliwości budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 46b uzzzcz - w ówczesnym brzmieniu - w pkt. 4 - stanowił zaś, że w rozporządzeniu, o którym mowa powyżej, można ustanowić: obowiązek poddania się badaniom lekarskim oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów przez osoby chore i podejrzane o zachorowanie.

Niewątpliwie z brzmienia przepisu art. 46b pkt 4 uzzzcz wynikało zatem, że przepis ten pozwalał w drodze rozporządzenia nakładać obowiązki jedynie na osoby chore i podejrzane o chorobę.

Bezspornie ingerencja w prawa i wolności obywatelskie - a za takie niewątpliwie należy uznać nakaz noszenia maseczek, może być dokonana wyłącznie w drodze ustawy. Art. 31 ust. 3 Konstytucji stanowi bowiem, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób.

Opisany wyżej stan prawny uległ jednak zmianie. W dniu 29 listopada 2020 roku weszła w życie ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem (...)19 (Dz. U. poz. 2112). Dodała ona **do ustawy** z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi przepis pozwalający nakładać obowiązek noszenia maseczki na osoby zdrowe. Znowelizowany art. 46b uzzzcz w pkt. 13 stanowi, że w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 46a, można ustanowić nakaz zakrywania ust i nosa, w określonych okolicznościach, miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach, wraz ze sposobem realizacji tego nakazu.

Ustawa z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem (...)19 (Dz.U. poz. 2112) wprowadziła także zmiany do Kodeksu wykroczeń. Poszerzono zakres odpowiedzialności za wykroczenie narażenia na zakażenie chorobą zakaźną (art. 116 kw). Do **art. 116 kw** dodano **§ 1a**, zgodnie z którym: kto nie przestrzega zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, podlega karze grzywny albo karze nagany. Zmiana ta obowiązuje od 29 listopada 2020 roku.

Obowiązujące od 20 marca 2021 roku do 08 maja 2021 roku Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.512 z dnia 2021.03.19) zostało wydane na podstawie **art. 46a** i **art. 46b pkt 1-6 i 8-13** ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159, 180 i 255).

§ 25 ust. 1 pkt 2 w/w Rozporządzenia stanowi, że do dnia 7 maja 2021 r. nakazuje się zakrywanie, przy pomocy maseczki, ust i nosa: w miejscach ogólnodostępnych, w tym:

- a) na drogach i placach, na terenie cmentarzy, promenad, bulwarów, miejsc postoju pojazdów, parkingów leśnych,
- b) na terenie nieruchomości wspólnych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2020 r. poz. 1910 oraz z 2021 r. poz. 11) oraz na terenie takich nieruchomości o innych formach posiadania,
- c) w zakładach pracy, jeżeli w pomieszczeniu przebywa więcej niż 1 osoba, chyba że pracodawca postanowi inaczej,
- d) w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny,
- e) w obiektach handlowych lub usługowych, placówkach handlowych lub usługowych i na targowiskach (straganach).

Norma ta skonkretyzowała nakaz, o którym mowa w art. 116 § 1a kw.

Wobec powyższego nie budzi wątpliwości, że J. H. przebywając w dniu 30 marca 2021 roku na ulicy (...) w W., nie mając zakrytych ust i nosa przy pomocy maseczki, naruszył nakaz określony w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi - wynikający z 46a i 46b pkt 1 uzzzcz - i wydany między innymi na podstawie w/w artykułów § 25 ust. 1 pkt 2 lit. a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.512 z dnia 2021.03.19).

Na marginesie dodać należy, że nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, że czyn zarzucony obwinionemu nie może być uznany za zabroniony zgodnie z treścią art. 1 § 1 kw (odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 złotych lub nagany).

Przytoczyć w tym miejscu należy stanowisko prezentowane w doktrynie, podzielane przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie: „jak wspomniano, przepis art. 116 § 1a k.w. penalizuje nieprzestrzeganie zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych tylko w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, a precyzyjniej – ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi **i rozporządzeń wydanych na podstawie delegacji w niej zawartych** (np. rozporządzenie Rady Ministrów z 6.05.2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, Dz.U. poz. 861 ze zm.). Odpowiedzialność na gruncie art. 116 § 1a k.w. może ponieść każdy, kto nie przestrzega ww. zakazów,

nakazów, ograniczeń lub obowiązków, w przeciwieństwie do wykroczenia z art. 116 § 1 k.w., które popełnić może jedynie osoba mająca konkretne właściwości.

Wykroczenie z art. 116 § 1a k.w. stanowi wykroczenie o charakterze powszechnym, przy zachowaniu częściowej tożsamości strony przedmiotowej wykroczenia z art. 116 § 1 k.w. Penalizacji na gruncie art. 116 § 1a k.w. będą więc podlegać wszelkie zachowania osób (także zdrowych) nieprzestrzegających zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, **w tym także w poszczególnych rozporządzeniach wydanych na mocy delegacji ustawowej**. Wykroczenie to może więc popełnić każdy.” (Lachowski Jerzy (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, Opublikowano: WKP 2021, LEX)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U.2021.512 z dnia 2021.03.19) zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej - art. 46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-13 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159, 180 i 255). Zostało wydane przez odpowiedni organ, a akt ten stanowi konkretyzację obowiązku wynikającego z ustawy. Bezspornie obwiniony popełnił zatem wykroczenie z art. 116 § 1a kw.

W ocenie Sądu, obwiniony popełnił zarzucane mu wykroczenie umyślne. J. H. miał świadomość sprzeczności swojego postępowania z przepisami prawa, które niewątpliwie zlekceważył.

Sąd uznał obwinionego J. H. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu we wniosku o ukaranie. Na podstawie art. 116 § 1a kw w zw. z art. 24 § 1 i § 3 kw Sąd wymierzył obwinionemu karę 100 złotych grzywny.

Przy wymiarze kary, Sąd miał na uwadze dyrektywy z art. 33 kw. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie kara grzywny w orzeczonym wymiarze jest adekwatna i spełnia kryteria z art. 33 § 1 kw. Kara ta nie jest nadmiernie surowa, a jednocześnie w pełni adekwatna do stopnia jego winy oraz społecznej szkodliwości przedmiotowego czynu. Obwiniony jest bowiem osobą bezrobotną. Kara w tym wymiarze pozwoli na osiągnięcie celów kary tak w zakresie wychowawczego oddziaływania na obwinionego, jak i w płaszczyźnie społecznego jej oddziaływania.

J. H. jest osobą dorosłą, nie zachodzą jakiegokolwiek wątpliwości co do jego poczytalności, wobec czego w czasie czynu mógł w pełni rozpoznać jego znaczenie i pokierować swoim postępowaniem Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, stopień społecznej szkodliwości czynu obwinionej należy określić jako znaczny. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu, Sąd miał na względzie art. 47 § 6 kw.

Sąd nie dopatrywał się żadnych okoliczności łagodzących i obciążających.

Mając na uwadze sytuację majątkową J. H., Sąd zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów sądowych i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa w oparciu o art.119 kpw w zw. z art.624 kpk w zw. z art. 617 kpk.

Sędzia Natalia Dąbrowska